

**Brussel, 27 mei 2019
(OR. en)**

9707/19

**TOUR 10
IND 186
COMPET 434**

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

d.d.: 27 mei 2019

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 9264/19 TOUR 9 IND 174 COMPET 399

Betreft: Het concurrentievermogen van de toeristische sector als motor voor duurzame groei, banen en sociale cohesie in de EU voor het volgende decennium

- Conclusies van de Raad (aangenomen op 27/5/2019)

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over het concurrentievermogen van de toeristische sector als motor voor duurzame groei, banen en sociale cohesie in de EU voor het volgende decennium, die door de Raad zijn aangenomen tijdens zijn 3694e zitting op 27 mei 2019.

**CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER HET CONCURRENTIEVERMOGEN VAN
DE TOERISTISCHE SECTOR ALS MOTOR VOOR DUURZAME GROEI, BANEN EN
SOCIALE COHESIE IN DE EU VOOR HET VOLGENDE DECENNIUM**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HERINNEREND AAN

- de mededeling van de Commissie over "Europa, toeristische topbestemming in de wereld – een nieuw beleidskader voor het toerisme in Europa" van juni 2010¹ en de conclusies van de Raad van oktober 2010 over deze mededeling²;
- de mededeling van de Commissie over "Een Europese strategie voor meer groei en werkgelegenheid in kust- en maritiem toerisme" van februari 2014³ en het advies van het Comité van de Regio's van oktober 2014⁴;
- de mededeling van de Commissie met als titel "Naar een geïntegreerde aanpak van cultureel erfgoed voor Europa" van juli 2014⁵ en het Europees kader voor actie voor het cultureel erfgoed van december 2018⁶;
- de conclusies van de Raad van december 2014 over versterking van het toerisme door opwaardering van het cultureel, natuurlijk en maritiem erfgoed van Europa⁷;
- de mededeling van de Commissie over "Investeren in een slimme, innovatieve en duurzame industrie - Een hernieuwde strategie voor het industriebeleid van de EU" van september 2017⁸ en de conclusies van de Raad van mei 2017, november 2017, maart 2018 en november 2018 over de strategie voor het industriebeleid van de EU⁹;

¹ Doc. 11883/10.

² Doc. 14944/10.

³ Doc. 6875/14.

⁴ Doc. CvdR 2645/2014.

⁵ Doc. 12150/14.

⁶ Doc. 15343/18.

⁷ Doc. 16535/14.

⁸ Doc. 12202/17.

⁹ Doc. 9760/17, 15223/17, 7037/18 en 14832/18.

- het advies van het Comité van de Regio's van december 2016¹⁰;
- de door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties aangenomen Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling, en de Overeenkomst van Parijs binnen het raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC);

MET PASSENDE AANDACHT VOOR de respectieve bevoegdheidsgebieden van de lidstaten en de Commissie, alsmede de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid;

- 1) BENADRUKT dat toerisme een van de cruciale sectoren van de Europese economie is, met een steeds groter positief effect op economische groei, regionale ontwikkeling en werkgelegenheid in Europa, goed voor meer dan 10 % van het bbp in de EU en bijna 12 % van de totale beroepsbevolking¹¹; ONDERKENT de sterke weerbaarheid van de toeristische sector, die er aanzienlijk toe heeft bijgedragen dat de EU zich van de jongste economische crisis heeft hersteld;
- 2) ONDERSTREEPT dat de Europese Unie de toeristische topbestemming in de wereld is, met in 2018 een wereldmarktaandeel van meer dan 40 %¹² en met 562 miljoen inkomende internationale toeristen na het negende opeenvolgende jaar van aanhoudende groei; BENADRUKT dat intra- en interregionaal toerisme de grootste markt voor toerisme in Europa bestrijkt¹³;
- 3) BEKLEMT OONT dat – als onderdeel van slimmespecialisatiestrategieën – sectoroverschrijdende innovatie, mede in de toeristische sector, bijdraagt aan het revitaliseren van lokale economieën en aan de regionale cohesie in de hele EU, en dat toerisme een essentiële strategische sector is met verder potentieel voor economische groei;

¹⁰ Doc. NAT-VI/009.

¹¹ "Model based estimates of tourism direct and indirect contribution", World Travel & Tourism Council, 2018.

¹² UNWTO World Tourism Barometer, januari 2019.

¹³ European Union Tourism Trends - UNWTO, 2018.

- 4) ONDERKENT dat toerisme bijdraagt tot de versterking van onze gedeelde Europese waarden en WIJST EROP dat toerisme moet worden ontwikkeld door nauwe interactie tussen de bevoegde instanties, op een manier die duurzaam is, teneinde het culturele, industriële en natuurlijke erfgoed voor toekomstige generaties, en met respect voor lokale gemeenschappen, veilig te stellen; ONDERSTREEPT het belang van synergie tussen toerisme en cultuur, en hun beider bijdrage tot economische groei en werkgelegenheid;
- 5) BENADRUKT het belang van een goed functionerende eengemaakte markt, met inbegrip van de digitale dimensie, als een hoeksteen van de groei binnen de Unie, die noodzakelijke randvoorwaarden schept opdat het Europees toerisme er ten volle de vruchten van kan plukken en er de kansen van kan maximaliseren; ONDERSTREEPT het belang ervan ter waarborging van concurrerende diensten voor de verdere ontwikkeling van de toeristische sector, in het bijzonder voor micro-, en kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's); ONDERSTREEPT de sleutelrol van kmo's – waaronder het overgrote deel van de bedrijven in de toeristische sector wordt gerekend – en IS ZICH BEWUST VAN hun specifieke behoeften aan een gunstig ondernemingsklimaat en een voorspelbaar wetgevingskader;
- 6) WIJST OP het ontstaan van nieuwe bedrijfsmodellen in de toeristische sector en ONDERSTREEPT in dit verband dat het belangrijk is om bedrijven, consumenten en burgers in staat te stellen gebruik te maken van de aangeboden mogelijkheden, en tegelijkertijd op gepaste wijze tegemoet te komen aan gegronde zorgpunten; BENADRUKT de behoefte aan gunstige concurrentievoorwaarden voor alle toeristische diensten en verstrekkers van diensten in de toeristische waardeketen teneinde een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van toerisme binnen de eengemaakte markt te verwezenlijken; SPOORT de Commissie en de lidstaten AAN meer duidelijkheid te bieden over de bepalingen die gelden voor nieuwe bedrijfsmodellen, onder meer betreffende logiesverhuur voor korte perioden in de EU, en VERZOEKT de Commissie derhalve door te gaan met de follow-up van haar mededeling van juni 2016 over "Een Europese agenda voor de deeleconomie"¹⁴;

¹⁴ Doc. 9911/16.

- 7) ERKENT het cruciale belang van de ontwikkeling van een passend kader en passende infrastructuur om de interne en externe verbindingen van de EU te bevorderen; BENADRUKT de rol van kennis en slimme investeringsmodellen bij het faciliteren van innovatie en de ingebruikname van geavanceerde technologieën in de toeristische sector; WIJST OP de noodzaak digitalisering en innovatie te ondersteunen teneinde een concurrerender en duurzamer toerismeaanbod tot stand te brengen, en bevoegde instanties in staat te stellen tijdige en hoogwaardige statistische gegevens te verkrijgen ter ondersteuning van efficiënte en doeltreffende besluitvormingsprocessen en beheer van toerisme;
- 8) NEEMT NOTA VAN het positieve effect van de relevante EU-programma's, zoals het huidige Cosme-programma, op de toeristische sector en ZIET het belang IN van de potentiële bijdrage die de EU-programma's binnen het meerjarig financieel kader (MFK), onverminderd de lopende onderhandelingen over het volgende MFK, leveren;
- 9) BENADRUKT de voordelen die ontstaan door het zoeken naar en benutten van synergie tussen de toeristische sector en andere relevante sectoren, zoals de culturele en creatieve industrieën, ambachten, de voedingssector, de dranksector, transport, bouwnijverheid, ruimtelijke ordening en stedenbouw, ICT/geavanceerde technologieën, zeevaart, landbouw, sport, recreatie, educatie, gezondheid en welzijn;
- 10) ONDERSTREEPT het belang van het dichten van de vaardigheidskloof en het bevorderen van de anticipatie op en ontwikkeling van de vereiste vaardigheden voor werknemers uit de toeristische sector op alle niveaus, onder meer met betrekking tot digitalisering, als een van de belangrijkste factoren voor het concurrentievermogen, de kwaliteit van banen en loopbaanmogelijkheden in de toeristische sector;
- 11) MERKT OP dat de toeristische sector in de EU te kampen heeft met groeiende wereldwijde concurrentie van derde landen, in het bijzonder van opkomende reismarkten met een hoger groeicijfer, en ONDERSTREEPT dat lidstaten derhalve hun rijke en diverse culturele en natuurlijke troeven, in combinatie met duurzame, innovatieve en hoogwaardige toeristische diensten moeten inzetten als de belangrijkste concurrentievoordelen van de EU en de lidstaten; IS voorts VAN OORDEEL dat doeltreffende slimme en groene investeringen door de overheid en de particuliere sector in de volgende jaren noodzakelijk zullen zijn om het concurrentievermogen en de duurzame groei van de hele toeristische sector in de EU te versterken;

- 12) IS ZICH ER, gezien het bovenstaande, VAN BEWUST dat de toeristische sector in de EU geconfronteerd wordt met gezamenlijke uitdagingen en mogelijkheden, die invloed zullen hebben op de ontwikkeling van de sector in de komende jaren, zoals:
- duurzaamheid, onder meer een efficiënt gebruik van de hulpbronnen, circulaire economie, seizoensgebondenheid, evenals het beheer en de verspreiding van toenemende toeristenstromen;
 - innovatie en digitalisering, met inbegrip van nieuwe bedrijfsmodellen;
 - vaardigheden, competenties en de kwaliteit van banen;
- 13) MOEDIGT de lidstaten AAN terdege rekening te houden met deze uitdagingen en mogelijkheden wanneer zij nationale, regionale en lokale strategieën voor toerisme uitstippelen, en beleidsmaatregelen en praktijken te stimuleren ten gunste van een concurrerend, duurzaam, toegankelijk en inclusief toerismebeleid, en op die manier bij te dragen aan het behalen van de EU-klimaatdoelstellingen en de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, in overeenstemming met de duurzameontwikkelingsdoelstellingen;
- 14) VERZOEKT de lidstaten en de Commissie in het kader van hun respectieve bevoegdheden:
- a) samenwerkingen voort te zetten, in het bijzonder door het uitwisselen van goede praktijken voor toerisme, overeenkomstig artikel 195 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, daarbij vooral rekening houdend met de in punt 12 hierboven vermelde uitdagingen en mogelijkheden;
 - b) het opnemen van toerisme in slimmespecialisatiestrategieën aan te moedigen, in gevallen waar op de troeven en het menselijk kapitaal van een regio wordt gebouwd, en cross-innovation ecosystemen en synergie tussen toerisme en andere beleidsterreinen te bevorderen;
 - c) netwerken en partnerschappen tussen particulieren en openbare actoren, onder meer niet-gouvernementele organisaties en sociale partners, te ondersteunen, ook op verschillende bestuursniveaus, alsmede grensoverschrijdende en interregionale samenwerking te stimuleren teneinde duurzame, op toerisme gerichte ontwikkeling die vertrekt vanuit de culturele en natuurlijke hulpbronnen van de EU, met inbegrip van hulpbronnen in de stads-, plattelands- en eilandgebieden, aan te moedigen;

- d) een Europabrede dialoog en uitwisseling van beste praktijken tussen lidstaten aan te moedigen teneinde innoverende benaderingen – mede in slim toerisme – ten behoeve van een evenwichtige aanpak van de toenemende toeristenstromen richting Europese bestemmingen te ontwikkelen, en de transitie van Europees toerisme van een op kwantitatieve groei gebaseerd model naar een kwalitatieve benadering die leidt tot duurzame ontwikkeling en kwaliteitsbanen, te stimuleren;
- e) het imago van Europa als toeristische topbestemming te versterken, vooral wat betreft toegankelijkheid, inclusiviteit, kwaliteit van de dienstverlening en het unieke karakter van zijn regio's, door onder andere duurzame toerismemodellen te promoten voor aantrekkelijke bestemmingen, beschermde gebieden en in de strijd tegen ontvolking, en er tegelijkertijd voor te zorgen dat alle lidstaten van dergelijke initiatieven kunnen genieten;
- f) beleid te voeren en maatregelen te nemen om voor duurzame, naadloze en intermodale vervoersaansluitingen naar en tussen toeristische bestemmingen te zorgen;
- g) voort te bouwen op de strategische werkzaamheden inzake de ontwikkeling van sectorale vaardigheden onder de Blauwdruk voor sectorale samenwerking op het gebied van vaardigheden¹⁵ in de toeristische sector¹⁶, die onder andere de ontwikkeling van onderwijs en vaardigheden in de toeristische sector, met inbegrip van digitale vaardigheden, en de uitwisseling van beste praktijken tussen lidstaten wil aanmoedigen;
- h) actief contact te houden met de toeristische sector en belanghebbenden, vooral met kmo's, teneinde de mogelijkheden te benutten die de digitale economie biedt;
- i) ervoor te zorgen dat nieuwe initiatieven op het niveau van de EU en de lidstaten die van invloed zijn op de toeristische sector, een meerwaarde bieden, door een gunstig concurrentieklimaat te creëren binnen de Europese toeristische sector, en door tegelijkertijd ongegronde en disproportionele lasten voor bedrijven, vooral kmo's, te vermijden;

¹⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=nl>

¹⁶ <https://nexttourismgeneration.eu/>

- j) te zorgen voor tijdige informatie over voortschrijdende EU-wetgeving die van invloed is op de toeristische sector, en een Europabrede dialoog tussen toerismedeskundigen te stimuleren;
- k) de mogelijkheid in overweging te nemen een Europees jaar van het duurzaam toerisme in te stellen, hetgeen kan helpen bij de bevordering van de diversiteit van het Europees toerisme en minder bekende toeristische bestemmingen meer zichtbaarheid kan geven;

15) VERZOEKT de Commissie:

- een diepgaande analyse te verrichten van recente ontwikkelingen en toekomstige tendensen en de effecten daarvan op de toeristische sector, en daarbij vooral terdege rekening te houden met de in punt 12 hierboven vermelde uitdagingen en mogelijkheden;
- in het licht van deze analyse, uitgaande van de mededeling van 2010 en elke follow-up daarop, en met de actieve deelname en bijdrage van de lidstaten en belanghebbenden, het meest relevante beleid op gebied van toerisme te voeren, met een visie voor 2030 en teneinde de positie van de EU als een wereldleider in deze sector te waarborgen;

16) MOEDIGT de toeristische sector AAN actief deel te nemen en bij te dragen aan deze maatregelen;

17) NODIGT de Commissie UIT de Raad geregeld in kennis te stellen van de resultaten van deze maatregelen en initiatieven.
